

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ КРЕДИТНИХ КОШТІВ

***Метою** статті є дослідження проблемних питань, пов'язаних із правовим регулюванням оподаткування кредитних коштів.*

***Методи.** Методологію дослідження складають загальні та спеціальні методи наукового пізнання, включно з порівняльно-правовим, системно-структурним, аналізу, синтезу та інші, які дають змогу послідовно підійти до розкриття поставленої мети, дослідити й порівняти між собою позиції вчених, положення законодавчих актів України, які регулюють оподаткування доходів платників податків.*

***Результати.** Доведено, що залучення суб'єктами господарювання кредитних коштів у банківських установах, стимулює та сприяє розвитку господарської діяльності.*

В той же час, встановлено, що протягом останніх років багато банків було виведено із ринку, шляхом визнання їх неплатоспроможними.

Зазначено, що з моменту визнання банку неплатоспроможним, у суб'єктів господарювання – позичальників не виникає зобов'язань по поверненню кредитних коштів банку, якщо умовами кредитного договору строк їх повернення ще не настав, відповідно у таких суб'єктів господарювання немає обов'язку і відносити зазначені кошти до складу доходу та декларувати до сплати податок на прибуток.

Аргументовано, що Фонд гарантування вкладів фізичних осіб під час процедури ліквідації банку вправі направляти вимоги до позичальників про погашення заборгованості, строк повернення якої вважається таким, що настав і у разі, якщо такі кредитні кошти не повертаються, то у такого суб'єкта господарювання виникає об'єкт оподаткування податком на прибуток.

У випадку, якщо строк повернення кредитних коштів на момент здійснення процедури ліквідації банку ще не настав, то такі кошти включаються до ліквідаційної маси банку і підлягають реалізації на відкритих торгах.

Звернено увагу на те, що позичальник (боржник) зобов'язаний повернути кредитні кошти новому кредитору у строк, визначений кредитним договором, а у разі їх неповернення по закінченню строку позовної давності, заборгованість за такими зобов'язаннями визнається безнадійною і повинна оподатковуватися податком на прибуток підприємств. Обґрунтовано, що у разі неповернення боржником кредитних коштів неплатоспроможного банку, датою визначення податкових зобов'язань з податку на прибуток буде дата списання з балансу кредиторської заборгованості по кредитному договору.

***Висновки.** Сформовано пропозиції щодо удосконалення податкового законодавства в частині справляння податку на прибуток підприємств.*

Ключові слова: неплатоспроможний банк, податок на прибуток, суб'єкт господарювання, кредиторська заборгованість.

Жмудінський Василь,
кандидат юридичних
наук, адвокат
orcid.org/0000-0002-
1439-128X
zhmudin@ukr.net

1. Вступ

Важливу роль у забезпеченні грошовими ресурсами господарської діяльності суб'єктів господарювання відіграє залучення кредитних коштів у банківських установах.

Кредитування впливає на процеси виробництва, реалізації і споживання продукції, а також на сферу грошового обороту. Значна роль кредитування і в розширенні виробництва. Позикові кошти сприяють збільшенню запасів і витрат, що необхідні для розширення виробництва і реалізації продукції; використовуються для збільшення основних фондів (Волкова, Кульбіда, 2019).

Банківські установи надають кредитні кошти суб'єктам господарювання на певний час і такі кошти підлягають поверненню у термін, визначений кредитним договором.

Проте, в останні роки банківська система зазнала значних потрясінь, викликаних масовим виведенням Національним банком України банків з ринку.

Виведення банків з ринку відбувалося шляхом визнання їх неплатоспроможними, введенням тимчасової адміністрації та з подальшим відкриттям процедури ліквідації (Жмудінський, 2019).

У зв'язку з визнанням банків неплатоспроможними, окремі суб'єкти господарювання – позичальники змушені були припинити повернення таким банкам раніше отриманих кредитних коштів, що призвело не тільки до порушення умов кредитного договору, але і до настання податкових наслідків через неповернення таких коштів.

Дослідження питань, пов'язаних із проблемами оподаткування та податкових відносин проводились такими вітчизняними науковцями як: Л. К. Воронов, О. М. Горбунова, А. Б. Гришук, Є. Ю. Грачова, І. М. Проць, Є. А. Ровінський, Е. Д. Соколова, Н. І. Хімічова, С. Д. Ципкін та іншими.

Разом із тим, дослідження проблемних питань, пов'язаних із правовим регулюванням оподаткування кредитних коштів у юридичній науці належна увага не приділялася. З огляду на вище наведене, обрана тема для дослідження є досить актуальною на сьогодні.

Мета даної статті полягає у дослідженні проблемних питань, пов'язаних із правовим регулюванням оподаткування кредитних коштів, а також внесення пропозицій щодо законодавчого врегулювання даних правовідносин.

2. Методи

Досягнення сформульованої мети здійснюється за допомогою комплексного й послідовного застосування відповідного наукового інструментарію, представленого такими методами наукового аналізу, як порівняльно-правовий (для порівняння наукових поглядів провідних вітчизняних вчених і нормативно-правових положень), системно-структурний (використання якого зумовлене необхідністю системного і послідовного дослідження особливостей оподаткування доходів платників податків), а також методи аналізу, синтезу, узагальнення.

Застосування цих методів дозволило виокремити проблему недосконалої механізми адміністрування податку на прибуток та запропонувати відповідні висновки та пропозиції.

3. Банківський кредит як оподатковуваний дохід

На сьогодні одну з найважливіших ролей у стимулюванні відтворювальних процесів в економіці відіграє банківський кредит як головне джерело забезпечення грошовими ресурсами поточної господарської діяльності підприємств незалежно від форм власності та сфер господарювання (Трач, 2014).

Банківське кредитування можна розглядати як правовідносини між банком (кредитором) і суб'єктом підприємницької діяльності (позичальником), що передбачають зобов'язання банку надати певну суму грошей позичальникові у власність та взаємне зобов'язання позичальника взяти кредит, повернути його у визначені договором строки, сплатити процентну ставку, а також використати кредитні кошти за цільовим призначенням, якщо інше не буде передбачено кредитним договором (Чалий, 1997).

Пунктом 14.1.258 ст. 14 Податкового кодексу України (надалі – ПК України) передбачено, що фінансовий кредит – кошти, що надаються банком-резидентом або нерезидентом, що кваліфікується як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають згідно з відповідним законодавством статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або його офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами – нерезидентами юридичній чи фізичній особі на визначений строк для цільового використання та під процент (Податковий кодекс України, 2010).

Отже, банківський кредит, це форма кредиту, за якої грошові кошти надаються банком у позику суб'єкту господарювання і які повинні бути повернені у визначений строк.

Стаття 76 Закону України «Про банки і банківську діяльність» визначає критерії за наявності яких НБУ зобов'язаний прийняти рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних (ЗУ «Про банки і банківську діяльність», 2000).

На підставі таких критеріїв НБУ приймає постанову про віднесення банку до категорії неплатоспроможних і повідомляє про це рішення Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (надалі – Фонд) для вжиття ним заходів, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Проте, досить часто в практичній діяльності трапляються випадки, коли внаслідок визнання банку неплатоспроможним, суб'єкти господарювання припиняють повертати такому банку кредитні кошти, тоді виникає запитання, чи підлягають оподаткуванню податком на прибуток кредитні кошти, які не були повернуті банку після визнання його неплатоспроможним та введення тимчасової адміністрації?

Позиція контролюючих органів з даного приводу полягає в тому, що у випадку, якщо платником податків – позичальником не повернуто банку кредитні кошти на момент визнання такого банку неплатоспроможним, то такий платник податків зобов'язаний визнати кредитні кошти своїм доходом і визначити податкові зобов'язання по податку на прибуток.

Однак, така позиція є дещо суперечливою з огляду на наступне.

Згідно ст. 36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» визначено, що з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку призупиняються всі повноваження органів управління банку (загальних зборів, спостережної ради і правління (ради директорів) та органів контролю (внутрішнього аудиту). Фонд набуває всі повноваження органів управління банку та органів контролю з дня початку тимчасової адміністрації і до її припинення (ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», 2012).

Частиною 2. п. 3 ст. 37 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено, що Фонд безпосередньо або уповноважена особа Фонду в разі делегування їй всіх або частини повноважень Фонду має право уповноважена особа Фонду має право: продовжувати, обмежувати або припиняти здійснення банком будь-яких операцій (ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», 2012).

Отже, Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» не передбачено, що з моменту введення тимчасової адміністрації і призначення уповноваженої особи, строк погашення зобов'язань позичальника перед банком вважається таким, що настав.

Відповідно, кредитні кошти, які не були повернуті позичальником банку, станом на момент визнання його неплатоспроможним, не вважаються простроченою кредиторською заборгованістю і не повинні відноситись до складу доходу такого платника податків.

4. Визначення дати виникнення доходу

Із описаної вище ситуації, виникає наступне питання, а на яку дату позичальник зобов'язаний віднести неповернуті кредитні кошти до свого

доходу та задекларувати до сплати податок на прибуток, якщо такий банк визнано неплатоспроможним і розпочато процедуру ліквідації?

Частиною 1 ст. 48 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» визначено, що Фонд безпосередньо або шляхом делегування повноважень уповноваженій особі Фонду з дня початку процедури ліквідації банку вживає у встановленому законодавством порядку заходів до повернення дебіторської заборгованості банку, заборгованості позичальників перед банком та пошуку, виявлення, повернення (витребування) майна банку, що перебуває у третіх осіб, оновлює інформацію, що міститься у Кредитному реєстрі Національного банку України (ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», 2012).

Тобто, даною нормою Закону прямо визначено, що саме з дня початку процедури ліквідації банку, уповноважена особа має право вживати заходи щодо повернення дебіторської заборгованості.

При цьому, під час здійснення процедури тимчасової адміністрації в уповноваженій особі Фонду такі повноваження відсутні. Це означає, що строк виконання зобов'язань позичальника перед банком може настати не раніше початку процедури ліквідації банку, за умови якщо кредитним договором не передбачено іншого строку повернення кредитних коштів.

Згідно ст. 1049 Цивільного кодексу України (надалі – ЦК України) визначено, що позичальник зобов'язаний повернути позикодавцеві позику (грошові кошти у такій самій сумі або речі, визначені родовими ознаками, у такій самій кількості, такого самого роду та такої самої якості, що були передані йому позикодавцем) у строк та в порядку, що встановлені договором (Цивільний кодекс України, 2003).

Частиною 5 ст. 261 ЦК України передбачено, що за зобов'язаннями з визначеним строком виконання перебіг позовної давності починається зі спливом строку виконання. За зобов'язаннями, строк виконання яких не визначений або визначений моментом вимоги, перебіг позовної давності починається від дня, коли у кредитора виникає право пред'явити вимогу про виконання зобов'язання. Якщо боржникові надається пільговий строк для виконання такої вимоги, перебіг позовної давності починається зі спливом цього строку (Цивільний кодекс України, 2003).

Із аналізу наведених вище норм законодавства вбачається, що під час процедури ліквідації банку, уповноважена особа Фонду має право пред'явити до позичальника вимогу про виконання зобов'язання, а саме щодо погашення простроченої кредиторської заборгованості перед банком.

Можна припустити, що у випадку, якщо позичальник не повертає банку, що ліквідується кредитні кошти, строк повернення яких настав і Фондом було вжито всіх заходів щодо стягнення такої заборгованості, то у такого суб'єкта господарювання виникає об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств з дня отримання останнім письмової вимоги від Фонду про

виконання зобов'язання, однак в чинному ПК України відсутня така норма, яка регулювала б вищенаведені правовідносини.

При цьому, необхідно врахувати, що у разі, якщо умовами кредитного договору передбачено інший строк повернення позичальником кредитних коштів і цей строк є довшим за строки здійснення процедури тимчасової адміністрації та процедури ліквідації, то в такого суб'єкта господарювання ще не виникає кредиторської заборгованості перед банком, оскільки строк повернення кредитних коштів ще не настав, а тому і відносити до складу доходу такі кредитні кошти та декларувати податок на прибуток правових підстав немає.

5. Оподаткування безнадійної банківської заборгованості

Якщо строк повернення позичальником кредитних коштів, станом на момент початку процедури ліквідації банку ще не настав, то у відповідності до ст. 50 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна банку з метою формування ліквідаційної маси банку.

До ліквідаційної маси банку включаються будь-яке нерухоме та рухоме майно, кошти, майнові права та інші активи банку, зокрема і кредитні кошти, які не були повернуті позичальником банку, якщо строк їх повернення на той час ще не настав.

Відповідно до п. 6 ст. 51 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено, що майно (активи) банку або кількох банків (пули активів) може бути реалізоване у такий спосіб: 1) на відкритих торгах (аукціоні); 2) шляхом продажу безпосередньо юридичній або фізичній особі.

Продаж майна (активів) банку у спосіб, передбачений цією частиною, може проводитися в електронній формі (на електронних майданчиках) (ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», 2012).

Задля подальшого задоволення вимог кредиторів, Фонд здійснює продаж майна (активів) банку, шляхом проведення електронних торгів, на яких реалізуються в тому числі і майнові права за кредитним договором, укладеним між неплатоспроможним банком та суб'єктом господарювання.

Оформлення такої операції здійснюється на підставі укладення договору про відступлення прав вимоги, відповідно до якого новим кредитором по кредитному договору визнається переможець електронних торгів.

З моменту набуття статусу нового кредитора, останній набуває права вимоги до позичальника, при цьому згода такого позичальника (боржника) згідно ч. 6 ст. 40 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» не вимагається.

Отже, за наслідками укладення договору про відступлення прав вимоги, боржник зобов'язаний повернути кредитні кошти новому кредиту в строк, зазначений кредитним договором, а у випадку, якщо такий строк вже сплив,

то повернення вказаних коштів здійснюється у строк, визначений у вимозі (претензії) нового кредитора до боржника.

При цьому, якщо боржник не повертає новому кредитору кредитні кошти і подальше їх стягнення є неможливе за певних обставин, зокрема і через закінчення строку позовної давності, то заборгованість за такими зобов'язаннями визнається безнадійною заборгованістю.

Пунктом 15 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 14.12.1999 р. за № 860/4153 визначено, що доходом визнається сума зобов'язання, яке не підлягає погашенню (Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку, 1999).

Відповідно до вимог пункту 5 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 11.02.2000 за № 85/4306 передбачено, якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду (Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», 2000).

З урахуванням вищевикладеного, слід зазначити, що у випадку не повернення суб'єктом господарювання кредитних коштів по закінченню строку позовної давності, така кредиторська заборгованість вважається безнадійною і визнається доходом зазначеного платника податків і є об'єктом оподаткування згідно з п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПК України.

При цьому, датою визначення податкових зобов'язань з податку на прибуток внаслідок неповернення кредитних коштів буде дата списання з балансу кредиторської заборгованості по кредитному договору.

Отже, чинним податковим законодавством України визначено механізм оподаткування списаної кредиторської заборгованості, однак норми, яка визначала б порядок оподаткування неповернутих позичальником кредитних коштів неплатоспроможного банку, не передбачено.

6. Висновки

Підбиваючи підсумки проведеного дослідження, з метою вдосконалення механізму справляння податку на прибуток, пропонуємо доповнити пункт 140.5 статті 140 ПК України підпунктом 140.5.18 наступного змісту: «Фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується на суму неповернутих кредитних коштів, отриманих у банківській установі, визнаній неплатоспроможною в момент отримання платником податків письмової вимоги від уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, крім випадків включення таких коштів до складу ліквідаційної маси банку,

в порядку визначеному Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Законодавче врегулювання запропонованого вище механізму, неодмінно призвело б до зменшення кількості судових спорів між платниками податків та контролюючими органами.

Список використаних джерел:

1. Волкова Н. І., Кульбіда В. А. Особливості банківського кредитування підприємств на сучасному етапі. *Фінанси, облік, банки*. 2019. № 1 (24). С. 113–122.
2. Жмудінський В. П. Відновлення діяльності банку, визнаного неплатоспроможним: окремі проблемні питання. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 2/2019. С. 161–165.
3. Трач С. С. Банківське кредитування в Україні: вітчизняний та міжнародний досвід США й Великої Британії. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2014. № 4. С. 233–244.
4. Чалий Ю. І. Договір банківського кредиту та правові засоби забезпечення поворотності кредитних грошей: *автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук.: спец. 12.00.03 «Цивільне право; сімейне право; цивільний процес; міжнародне приватне право»*. Харків. 1997. С. 1–22.
5. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 24.02.2026).
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 25.02.2026).
7. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 22.02.2012 р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text> (дата звернення: 26.02.2026).
8. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n4915> (дата звернення: 27.02.2026).
9. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 25.02.2026).
10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення: 26.02.2026).

References:

1. Volkova N. I., Kulbida V. A. (2019). Osoblyvosti bankivskoho kredyтування pidprijemstv na suchasnomu etapi [Features of bank lending to enterprises at the present stage]. *Finansy, oblik, banky*. No. 1 (24), pp. 113–122 [in Ukrainian].
2. Zhmudinskyi V. P. (2019). Vidnovlennia diialnosti banku, vyznanoho neplato-spromozhnym: okremi problemni pytannia [Resumption of operations of a bank declared insolvent: specific issues]. *Pidprijemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. No. 2/2019, pp. 161–165 [in Ukrainian].
3. Trach S. S. (2014). Bankivske kredyтування v Ukraini: vitchyzniani ta mizhnarodnyi dosvid SSHa y Velykoi Brytanii [Bank lending in Ukraine: domestic and international experience of the USA and Great Britain]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. No. 4, pp. 233–244 [in Ukrainian].

4. Chalyi Yu.I. (1997). Dohovir bankivskoho kredytu ta pravovi zasoby zabezpechennia povorotnosti kredytnykh hroshei [Bank loan agreement and legal means of ensuring the repayment of loan money]. Avtoref. dys. na здобuttia nauk. stupenia kand. yuryd. nauk.: spets. 12.00.03 “Tsyvilne pravo; simeine pravo; tsyvilnyi protses; mizhnarodne pryvatne pravo”. Kharkiv. pp. 1–22 [in Ukrainian].

5. Podatkovi kodeks Ukrainy: Zakon vid 02.12.2010 No. 2755-VI [Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine dated December 02, 2010 No. 2755-VI]. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed: 24.02.2026) [in Ukrainian].

6. Pro banky i bankivsku diialnist [About banks and banking] : Zakon Ukrainy vid 07.12.2000 No. 2121-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (accessed: 25.02.2026) [in Ukrainian].

7. Pro systemu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [About the deposit guarantee system for individuals]: Zakon Ukrainy vid 22.02.2012 No. 4452-VI. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text> (accessed: 26.02.2026) [in Ukrainian].

8. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy [Civil Code of Ukraine: Law of Ukraine dated January 16, 2010 No. 435-IV]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n4915> (accessed: 27.02.2026) [in Ukrainian].

9. Pro zatverdzhennia Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhaltenskoho obliku [On approval of the National Accounting Regulation (Standard)]: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 29.11.1999 No. 290. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/0860-99#Text> (accessed: 25.02.2026) [in Ukrainian].

10. Pro zatverdzhennia Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhaltenskoho obliku 11 “Zoboviazannia” [On approval of National Accounting Regulation (Standard) 11 “Liabilities”]: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 31.01.2000 No. 20. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (accessed: 26.02.2026) [in Ukrainian].

PROBLEM ISSUES OF LEGAL REGULATION OF TAXATION OF CREDIT FUNDS

Vasyl Zhmudinskyi,

Ph.D. in Law, Lawyer

orcid.org/0000-0002-1439-128X

zhmudin@ukr.net

The purpose of the article is studying the problematic issues related to legal regulation of taxation of credit funds.

Methods. The study methodology consists of general and special methods of scientific knowledge, including comparative legal, systemic and structural, analysis, synthesis and other methods which allow for a consistent approach to the disclosure of the objective, and for studying and comparing the positions of scholars and the provisions of Ukrainian legislation regulating taxation of taxpayers' income.

Results. It is proved that the attraction of credit funds by business entities in banking institutions stimulates and promotes the development of economic activity.

At the same time, it was found that in recent years, many banks have been withdrawn from the market by being declared insolvent.

It is noted that from the moment a bank is declared insolvent, borrowing entities do not have any obligations to repay the bank's loan funds if the loan agreement does not yet provide for

their repayment, and therefore such entities are not obliged to include these funds in income and declare income tax.

The author argues that the Deposit Guarantee Fund during the bank liquidation procedure has the right to send claims to borrowers for repayment of debt, the maturity of which is considered to have come and if such loan funds are not repaid, such a business entity becomes subject to income tax.

If the loan funds are not yet due for repayment at the time of the bank's liquidation procedure, such funds are included in the bank's liquidation estate and are subject to sale at an open auction.

It is noted that the borrower (debtor) is obliged to repay the loan funds to the new creditor within the period specified in the loan agreement, and in case of non-repayment after the expiration of the limitation period, the debt under such obligations is recognised as uncollectible and should be subject to corporate income tax.

It is substantiated that in case of non-repayment by the debtor of credit funds of an insolvent bank, the date of determination of tax liabilities for income tax will be the date of write-off of accounts payable under the loan agreement from the balance sheet.

Conclusions. *Proposals for improving tax legislation in area of corporate income tax are formulated.*

Key words: insolvent bank, income tax, business entity, accounts payable.

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 21.03.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.04.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 08.05.2026